

THEATERCOLLECTIEF DE ROOVERS BRENGT DENNIS POTTER

OORLOG IS KINDERSPEL

Onder historici rijst wel eens de vraag in welke mate de Tweede Wereldoorlog inwerkte op het dagelijkse leven in Europa. Ging dat al bij al zijn gewone gang, of was het tegendeel het geval? In zijn tv-scenario *Blue Remembered Hills* (1979) geeft de Britse auteur Dennis Potter een ondubbelzinnig antwoord. Zeven kinderen op het Engelse platteland in 1943 vechten in de eerste plaats hun eigen oorlog uit. Na Speeltheater Gent in 1995 brengt nu ook het Antwerpse collectief De Roovers deze tekst op de planken.

Dennis Potter (1934-1994) is in Vlaanderen vooral bekend van de tv-series *Pennies from Heaven* (1978) en *The Singing Detective* (1986). Potter verhiel het schrijven voor televisie tot kunst, zo wordt gezegd.

In tegenstelling met voornoemde series, die magisch-realistische trekken vertonen, is *Blue Remembered Hills* een rechtlijnige, realistische tekst. Toch zou Potter zichzelf niet zijn mocht hij ook in *Blue Remembered Hills* niet voor een verrassende ingreep hebben gezorgd. Hoewel de personages slechts zeven jaar oud zijn, dienen ze op Potters vraag door volwassen acteurs te worden vertolkt - "zodat ik als door een vergrootglas kon laten zien hoe [mijn kindertijd] was," aldus de auteur.

Onschuldig begin

In de Britse tv-film was onder meer Helen Mirren te zien, bij de Roovers worden drie kernleden van de groep (Robby Cleiren, Sara De Bosschere en Luc Nuyens) vervoegd door Adriaan Van den Hoof, Günther Lesage, Frank Dierens en, een onverwacht gezicht in deze constellatie, Veerle Dobbelaere (voor de tweede maal dit seizoen op het toneel, na jarenlang vooral voor televisie te hebben gewerkt).

Bij aanvang oogt *Blue Remembered Hills* onschuldig. Willie eet een appel en bootst terwijl een vliegtuig na. De komst van haantje-de-voorste Peter zorgt voor enige spanning, maar het blijft bij een kameraadschappelijk trekken en duwen. Terwijl op het continent de oorlog in

alle hevigheid woedt, leven deze kinderen in pais en vree. Zo lijkt het althans. Volgens Dennis Potter is dit echter een hopeloos naïeve gedachte. Ook al zijn deze kinderen ver verwijderd van het eigenlijke krijgsgewoel, strijd en geweld maken net zo goed deel uit van hun eigen leefwereld. Worden ze niet van buitenaf bedreigd, dan vechten ze het zelf uit. Het is een mechanisme dat ook William Golding blootlegde in zijn door Peter Brook verfilmde roman *Lord of the Flies* (1954). En dat natuurlijk niet enkel kinderen, maar ook volwassenen kenmerkt. Waarbij Potter op nadrukkelijke wijze geen onderscheid maakt tussen jongens en meisjes - of mannen en vrouwen.

Kop van jut in *Blue Remembered Hills* is de teruggetrokken Donald, wiens vader op het continent vermist is. De andere kinderen hebben hem met het koosnaampje 'Donald Duck' bedacht. Goed bedoeld? Neen, zo geeft Dennis Potter aan, het is denigrerend en een voorafschaduwung van nakend onheil.

Voorspelbaar

Het verhaal van *Blue Remembered Hills* lijdt onder enige voorspelbaar-

De Roovers hebben zich scenisch geïnspireerd op allerlei vormen van kinderspel.

heid, zeker bij de afwikkeling. Ook Potters vraag om volwassen acteurs als kinderen te casten neigt naar overdreven explicitering, en is een valkuil die de Roovers gelukkig vaker wel dan niet vermijden. Terecht laten ze zich in het 'spelen van kinderen' vooral door de tekst leiden, die op zich duidelijk genoeg maakt dat er kinderen aan het woord zijn. Voorts wordt dat gegeven niet te erg in de verf gezet. De spaarzame momenten waarop het dan wel gebeurt, zijn daardoor extra grappig. Daarnaast hebben de Roovers zich scenisch geïnspireerd op allerlei vormen van kinderspel.

Een veelzeggend weerkerend beeld in dit verband vormen de intermezzi waarop de Roovers voltallig naar voren stormen en boven de hoofden van de toeschouwers de zaal inblikken. Het ongedwongene van kinderspel gaat hier met een enorme dreiging gepaard. Het vat de voorstelling samen in een notendop.

Peter Anthonissen

De Roovers spelen *Blue Remembered Hills*: op 24/1 in Muzie, Heusden-Zolder; op 25/1 in De Velinx, Tongeren; op 27/1 in De Bogaard, Sint-Truiden; van 29 tot 31/1 in KVS/de bottelarij, Brussel. Op tournee tot 8/3 (info bij Thassos op tel. 03-235.04.90).